

WILD

Harlan Coben bij Boekerij:

Vals spel
Tegenwerking
Vermist
Ontwricht
Schijnbeweging
Schaduwleven
Laatste kans
Niemand vertellen
Spoorloos
Geen tweede kans
Momentopname
De onschuldigen
Eens beloofd
Geleende tijd
Houvast
Verloren
Verzoeking
Levenslijn
Blijf dichtbij
Schuilplaats (jeugdthriller)
Zes jaar
Nu of nooit (jeugdthriller)
Ik mis je
Gevonden (jeugdthriller)
De vreemde
De verbeelding
Naar huis
Laat niet los
De ontdekking
Wild

www.boekerij.nl

HARLAN COBEN

WILD

**DERTIG JAAR GELEDEN WERD ER EEN KIND
GEVONDEN IN HET BOS. NU MOET HIJ DE
VERDWIJNING VAN EEN ANDER KIND OPLOSSEN**

ISBN 978-90-225-9003-4
ISBN 978-94-023-1488-5 (e-book)
NUR 330

Oorspronkelijke titel: *The Boy from the Woods*
Vertaling: Jan Pott
Omslagontwerp: DPS Design & Prepress Studio, Amsterdam
Omslagbeeld: Arcangel Images
Zetwerk: Mat-Zet bv, Huizen

© 2020 Harlan Coben
© 2020 Nederlandse vertaling Meulenhoff Boekeriej bv, Amsterdam
Published by arrangement with Lennart Sane Agency AB.

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

*Voor Ben Sevier
al twaalf boeken
redacteur en vriend
en we gaan door*

Uit de North Jersey Gazette

18 april 1986

VERWILDERD KIND GEVONDEN IN DE BOSSEN

***Raadsels omgeven de ontdekking
van een ware 'Mowgli'***

Westville, NJ – Het is een bizarre zaak, de vondst van een jongen van naar schatting zes tot acht jaar oud, met een war-rige haardos, die zich helemaal alleen ophield in de bossen van Ramapo Mountains bij Westville, New Jersey. Des te meer omdat de autoriteiten geen flauw idee hebben wie de jongen is of zelfs maar hoe lang hij daar is geweest.

‘Het is net als Mowgli in de film *Jungle Book*,’ aldus Oren Carmichael, hoofd van de politie in Westville.

De jongen – die Engels praat en verstaat, maar niet weet hoe hij heet – werd ontdekt door Don en Leslie Katz, wandelaars uit Clifton in New Jersey. ‘We hoorden geritsel in de bosjes toen we de resten van onze picknick opruimden,’ vertelt Don Katz. ‘Ik was in eerste instantie bang dat het een beer was, maar ineens zagen we hem zomaar heel duidelijk wegrennen.’

Parkwachten en de lokale politie zetten een zoektocht op touw en vonden de sterk vermagerde jongen drie uur later, gekleed in dunne, versleten kleren, in een geïmproviseerd kampement. ‘Op dit moment kunnen we nog geen uitspraken doen over hoe lang hij in de bossen is geweest of hoe hij daar terecht is gekomen,’ verklaart Tony Aurigemma, hoofd Parkwachten New Jersey State. ‘Hij kan zich geen ouders of andere volwassenen herinneren. We zijn in contact met an-

dere instanties, maar tot dusverre is er geen melding van vermiste kinderen met zijn signalement en van zijn leeftijd.'

Het afgelopen jaar hebben wandelaars er meermaals melding van gemaakt dat ze een 'wolfskind' of een 'Kleine Tarzan' hadden gezien met het uiterlijk van de nu gevonden jongen, maar de meeste mensen beschouwden wat erover werd verteld als broodjeaapverhalen.

In de woorden van James Mignone, een wandelaar uit Morriston, New Jersey: 'Het lijkt wel of iemand hem heeft gebarbad en daarna gewoon heeft achtergelaten in de wildernis.'

'Het is het meest raadselachtige geval van een overlever in het wild dat ik ooit van dichtbij heb gezien,' verklaart Tony Aurigemma. 'We weten werkelijk niet of die jongen daar een paar dagen, een paar weken of maanden, of verdorie, misschien wel jaren heeft doorgebracht.'

Iedereen die enige informatie kan verschaffen over de jongen wordt verzocht contact op te nemen met de politie in Westville.

'Iemand moet er meer van weten,' zegt hoofd van de politie Carmichael. 'Zo'n jongen verschijnt niet zomaar op wonderbaarlijke wijze uit de bossen.'

DEEL 1

1

23 APRIL 2020

Hoe houdt ze zich staande?

Hoe lukt het haar om dag in, dag uit die kwellingen te doorstaan?

Dag in, dag uit, de ene week na de andere, jaar in, jaar uit.

Ze zit in de grote hal van de school en staart voor zich uit met een lege blik, zonder met haar ogen te knippen. Haar gezicht is als uit steen gebeiteld, een masker. Ze kijkt niet naar links en niet naar rechts. Ze zit roerloos.

Ze staart allen maar voor zich uit.

Ze wordt omringd door klasgenoten, Matthew staat er ook bij, maar ze kijkt niemand aan. Ze praat ook met niemand, al weerhoudt dat haar klasgenoten er niet van om tegen haar te praten. De jongens – Ryan, Crash (jazeker, zo heet hij echt), Trevor, Carter – schelden haar uit, fluisteren obscene praatjes in haar oor, maken smalende opmerkingen en lachen haar uit. Ze gooien dingen naar haar. Paperclips, elastiekjes, bolletjes snot uit hun neus. Ze kauwen op propjes papier en schieten de natte kledders op allerlei manieren op haar af.

Als zo'n kledder in haar haar blijft hangen, lachen ze nog harder.

Het meisje – ze heet Naomi – blijft roerloos zitten. Ze probeert de natte kledders papier niet uit haar haar te trekken. Ze staart alleen maar recht voor zich uit. Met droge ogen. Matthew kan zich nog herinneren dat ze in het verleden een paar keer tranen in haar ogen kreeg tijdens deze eindeloze, nooit ophoudende, dagelijkse marteling.

Maar nu niet meer.

Matthew kijkt toe. Hij doet niets.

Het valt de docenten, die zo langzamerhand zijn afgestompt, niet eens op dat er iets gebeurt. Met vermoeide stem roept er een: 'Oké, Crash, zo kan het wel weer', maar noch Crash, noch een van de anderen stoort zich daaraan.

Ondertussen ondergaat Naomi alles zonder te reageren.

Matthew vindt dat hij iets zou moeten doen om een einde te maken aan de pesterijen, maar hij doet niets. Niet meer, hij heeft het één keer geprobeerd.

Dat was niet goed afgelopen.

Matthew probeert zich te herinneren wanneer het allemaal fout ging voor Naomi. Op de basisschool was ze een opgewekt kind geweest. Hij herinnerde zich dat ze altijd glimlachte. Natuurlijk, haar kleren waren afdankertjes en ze waste haar haar niet vaak genoeg. Een paar van de meisjes hadden daar wel eens grappen over gemaakt, maar er was niets aan de hand geweest tot die dag dat ze bij juf Walsh in groep vier heftig moest overgeven. Een kwestie van projectielbraken, waarbij de natte bruine brokken van het linoleum omhoog spatten en op Kim Rogers en Taylor Russel terechtwamen. Het stonk zo vreselijk, zo ranzig dat juf Walsh alle kinderen de klas uit had gestuurd. Buiten op het kickballveld knepen ze hun neuzen dicht en maakten ze geluiden die uitdrukking gaven aan hun walging.

Daarna was alles anders geworden voor Naomi.

Het had Matthew altijd verbaasd. Had ze zich die ochtend niet lekker gevoeld? Had haar vader – haar moeder was in die tijd al uit beeld – haar toch gewoon naar school gestuurd? Als Naomi die dag thuis was gebleven, was alles dan anders gegaan? Was dat ongelukkige voorval van dat overgeven het moment waarop alles voor haar veranderde, of was ze altijd al gedoemd dit duistere pad vol martelingen te gaan?

Een nieuwe kledder blijft steken in haar haar. Nieuwe scheldwoorden. Opnieuw wreed gejuich.

Naomi zit roerloos en wacht tot het ophoudt.

Tot het voorlopig ophoudt, misschien voor de rest van de dag. Ze moet weten dat het nooit echt zal ophouden. Vandaag niet, morgen niet. Het martelen houdt nooit lang op. Eindeloze marteling vult haar dagen.

Hoe houdt ze zich staande?

Er zijn dagen dat Matthew het ziet gebeuren en er iets aan wil doen.

Maar meestal niet. Ook op die dagen gaat het pesten door, het gebeurt zo onophoudelijk, het is zo gewoon dat het een soort ruis op de achtergrond wordt. Matthew was zich bewust geworden van iets vreselijks: je wordt immuun voor wreedheden. Het wordt normaal. Je accepteert het. Je haalt je schouders op en gaat over tot de orde van de dag.

Heeft Naomi het ook 'gewoon' geaccepteerd? Is zij er ook immuun voor geworden?

Matthew heeft geen idee. Ze zit er iedere dag, achter in de klas, voorin tijdens de studieles, helemaal alleen in een hoekje van de kantine in de pauzes.

Tot ze een week na deze dag vol pesterijen ineens afwezig is.

Naomi verdwijnt.

Matthew voelt de dringende behoefte te weten waarom.

2

‘Die man hoort in de gevangenis, klaar uit,’ zei de pedante hipster die als deskundige mocht bijzitten.

Live op tv maakte Hester Crimstein zich op om hem van replek te dienen toen ze vanuit een ooghoek haar kleinzoon meende te zien. De schijnwerpers in de studio maakten het moeilijk om het goed te zien, maar het leek er verdomd veel op dat hij het was.

‘Zozo, toe maar,’ zei de gastheer van het praatprogramma, die ooit een soort frisse yup was geweest wiens belangrijkste gesprekstechniek bestond uit het verbaasd optrekken van zijn wenkbrauwen om vervolgens met een versteende uitdrukking te staren naar zijn gesprekspartner, alsof die een idioot was, hoe verstandig diens uitspraken ook waren. ‘Wat vind jij daarvan, Hester?’

Matthews komt naar de studio – hij moest het wel zijn – had haar met stomheid geslagen.

‘Hester?’

Het is niet zo handig om tijdens een uitzending te gaan mijmeren, dacht ze. Blijf erbij.

‘Ik walg van je,’ zei Hester.

‘Pardon?’

‘Je hoort me wel.’ Ze richtte haar beruchte verzengende blik op de pedante hipster. ‘Ik walg van je.’

Waarom is Matthew hier?

Haar kleinzoon had zich nooit onaangekondigd op haar werk vertoond – niet op haar kantoor, niet in een rechtszaal en niet in een studio.

‘Zou je dat misschien willen toelichten?’ vroeg gastheer Ooit Frisse Yup.

‘Zeker,’ zei Hester. Haar verzengende blik bleef op de hipster gericht. ‘Jij haat Amerika.’

‘Hè?’

‘Echt,’ ging Hester door. Ze hief beide handen in een vragend gebaar. ‘Waarom sluiten we de rechtbanken niet? Wie heeft die nou nodig? We hebben de publieke opinie toch? Geen rechtszaken, geen jury, geen rechters meer. Laat de twitterende massa maar een oordeel vellen.’

De pedante hipster ging iets rechterop zitten. ‘Dat heb ik niet gezegd.’

‘Dat is precies wat jij zei.’

‘Er is bewijs, Hester, een heel duidelijke video.’

‘O jee, een video.’ Ze wriemelde met haar vingers in de lucht alsof het over een spook ging. ‘Nou ja, dan nogmaals, we hebben geen rechter en geen jury meer nodig. Waarom laten we jou niet, als zachtmoedige leider van de twitterende massa...’

‘Ik ben geen...’

‘Sst, ik ben aan het woord. O, sorry, ik ben je naam vergeten. In gedachten noem ik je steeds de pedante hipster, dus mag ik je Chad noemen?’ De man deed zijn mond open, maar Hester was hem voor. ‘Fantastisch. Goed, Chad, vertel eens, wat is een passende straf voor mijn cliënt? Wat denk je? Ik bedoel, omdat jij de uitspraak gaat doen: schuldig of onschuldig? Kun je meteen ook wel even de straf opleggen, toch?’

De hipster duwde zijn zware bril over zijn neusbrug omhoog. ‘Mijn naam is Rick. En we hebben die video allemaal gezien. Jouw cliënt stompte die man in zijn gezicht.’

‘Bedankt voor die scherpe analyse. Weet je wat echt zou helpen, Chad?’

‘Rick.’

‘Rick, Chad, maakt niet uit. Het zou echt helpen, het zou supergoed helpen als jij en je twitterende massa gewoon alle beslissingen voor ons zouden nemen. Stel je eens voor hoeveel tijd we dan zouden overhouden. We posten gewoon een video op social media en vellen het oordeel over schuld of onschuld aan de hand van de reacties. Duimpjes omhoog en duimpjes omlaag. Je hebt helemaal geen getuigen en verklaringen en bewijs meer nodig. Alleen nog rechter Rick Chad hierzo.’

De pedante hipster liep rood aan. ‘We hebben allemaal gezien wat jouw cliënt die arme man heeft aangedaan.’

Ooit Frisse Yup sprong ertussen. ‘We zullen voordat we verdergaan die video nog eens laten zien voor wie later heeft afgestemd.’

Hester stond op het punt te protesteren, maar de video was al talloze keren afgespeeld en zou ook nog talloze keren opnieuw worden afgespeeld. Protesten van haar kant zouden niet effectief zijn en zouden alleen maar de verdachtmakingen voeden dat haar cliënt Simon Greene, een financieel adviseur in goede doen, echt schuldig was.

En wat nog belangrijker was, het gaf haar een kans even met Matthew te praten zonder dat er een camera op haar gericht was.

De video – vier miljoen hits en dat werden er nog steeds meer – was opgenomen met de iPhone van een toerist in Central Park. De beelden lieten zien dat Hesters cliënt Simon Greene, uitgedost in een keurig maatpak met bijbehorende Hermès-das met perfecte windsorknoop, een vuist balde en die midden in het gezicht plantte van Aaron Corval, een slordig in versleten kleren gehulde drugsverslaafde.

Het bloed gutste uit Corvals neus.

De beelden hadden iets onweerstaanbaars dickensiaans: de Rijke, Bevoorrechte Stinkerd haalt zonder dat er enige aanleiding voor is uit naar de Arme Straatjongen.

Hester wrong zich in allerlei bochten om tussen de studiolampen door contact te zoeken met Matthew. Ze trad als deskundig jurist regelmatig op in nieuwsprogramma’s en verzorgde op deze zelfde zender

twee keer per week als ‘beroemd strafpleiter’ een eigen praatprogramma, dat *Crimstein en Criminelen* heette.

Haar kleinzoon stond in een donkere hoek. Ze zag dat hij in zijn handen wreef, net zoals zijn vader dat placht te doen, en ze voelde een pijn-scheut in haar borst, zo hevig dat ze even naar adem snakte. Ze overwoog snel naar hem toe te lopen en hem te vragen wat hij kwam doen, maar de virale video was alweer afgelopen en hipster Rick Chad had het schuim op de lippen staan.

‘Zie je dat?!’ Kleine druppeltjes spuug spatten uit zijn mond en verdwenen in zijn baard. ‘Glashelder. Jouw rijke cliënt valt zonder enige aanleiding een dakloze aan.’

‘Je weet niet wat er aan die video is voorafgegaan.’

‘Dat maakt geen verschil.’

‘Zeker wel. Daarom hebben we een rechtssysteem, om te voorkomen dat zelfbenoemde rechtsbeschermers zoals jij niet op een onverantwoorde manier lynchpartijen kunnen organiseren waarbij onschuldige slachtoffers vallen.’

‘Ho, ho, niemand heeft het hier over lynchpartijen gehad.’

‘Zeker wel. Jij. Jij wilt mijn cliënt, een man zonder strafblad, vader van drie kinderen, per direct in de gevangenis. Geen rechtszaak, niets. Kom, kom, Rick Chad, laat de fascist in je vrij.’ Hester sloeg met een vuist op het bureau van de gastheer, die daar zichtbaar van schrok, en zette een spreekkoor in. ‘Sluit hem op! Sluit hem op!’

‘Hou op.’

‘Sluit hem op!’

De kreet werkte hem duidelijk op de zenuwen. Hij begon rood aan te lopen. ‘Dat bedoelde ik absoluut niet. Je overdrijft.’

‘Sluit hem op!’

‘Hou daarmee op. Niemand zegt dat.’

Hester had een talent voor mimicry. Ze maakte er vaak gebruik van bij rechtszaken om de positie van de aanklager op een subtiele, zij het ietwat kinderachtige manier te ondermijnen. Nu bootste ze naar beste

vermogen Rick Chad na en herhaalde de woorden die hij eerder had uitgesproken: ‘*Die man hoort in de gevangenis, klaar uit.*’

‘Dat is een besluit dat in een rechtbank moet worden genomen,’ zei hipster Rick Chad, ‘maar als een man zich zo gedraagt, als hij op klare dag mensen in hun gezicht stompt, verdient hij het te worden geschorst en ontslagen.’

‘Waarom? Omdat VegaDiëten-Diana en Pak-De-Vrouwjes-69 dat op Twitter vinden? Jullie kennen de situatie niet. Jullie weten niet eens of die video echt is.’

Gastheer Ooit Frisse Yup trok veelbetekenend zijn wenkbrauwen op toen hij dat hoorde. ‘Wil je beweren dat die video nep is?’

‘Dat zou kunnen, zeker. Luister, ik heb eens een andere cliënt gehad. Een ex fotoshopte haar gezicht naast een dode giraffe en beweerde dat ze een jager was die het beest had doodgeschoten. Dat deed hij uit wraak. Kun je je voorstellen wat zij over zich heen kreeg aan haat en scheldpartijen?’

Het verhaal was niet echt – Hester had het verzonnen – maar het zóú echt kunnen zijn, en soms was dat voldoende.

‘Waar is jouw cliënt Simon Greene nu?’ wilde hipster Rick Chad weten.

‘Wat heeft dat ermee te maken?’

‘Hij is thuis, hè? Op borgtocht?’

‘Hij is onschuldig. Het is een zachtaardig man, die van zijn kinderen...’

‘En een rijk man.’

‘Wil je nu ook het borgtochtsysteem afschaffen?’

‘Een rijke, blanke man.’

‘Luister, Rick Chad, ik weet dat jij helemaal “woke” en zo bent, zo met zo’n coole baard en die beanie – is dat een Kangol? – maar de manier waarop je huidskleur erbij sleurt en debiteert in gemakkelijke antwoorden is even verwerpelijk als de manier waarop de andere kant dat doet.’

‘Ah, “beide kanten”. Gaan we op die toer?’

‘Nee, knul, het gaat niet om twee kanten, dus luister goed. Wat jij niet begrijpt van jezelf en die mensen die je zo haat? Jullie worden in een razend tempo één pot nat.’

‘Keer het eens om,’ zei Rick Chad. ‘Als Simon Greene een arme zwarte sloeber was en Aaron Corval een rijke, blanke...’

‘Ze zijn allebei blank. Laat de huidskleur erbuiten.’

‘Het draait altijd om de huidskleur, maar goed. Als de man in vodden de rijke, blanke man in zijn keurige pak slaat, zou hij zich niet door Hester Crimstein kunnen laten verdedigen. Dan zat hij nu achter de tralies.’

Hmm, dacht Hester. Ze moest toegeven dat Rick Chad met die opmerking een punt had.

‘Hester?’ zei gastheer Ooit Frisse Yup.

Het programma liep tegen het einde, dus hief Hester haar handen en zei: ‘Als Rick Chad beweert dat ik een geweldige advocaat ben, wie ben ik dan om te zeggen dat het niet zo is?’

Daarmee kreeg ze de lachers op haar hand.

‘En daarmee zijn we aan het einde van dit gesprek gekomen. Na de reclame de nieuwste controverserend presidentskandidaat Rusty Eggers, de hemelbestormer. Is Rusty een pragmaticus of is hij wreed? Is hij werkelijk de gevaarlijkste man in Amerika? Blijf kijken.’

Hester trok het oortje uit en maakte de microfoon los. Het reclameblok was al opgestart toen ze door de studio naar Matthew liep. Hij was al zo groot, alweer net als zijn vader. Opnieuw voelde ze een pijscheut in haar borst.

‘Je moeder...?’ vroeg Hester.

‘Ze is oké,’ zei Matthew. ‘Iedereen is oké.’

Hester kon er niets aan doen. Ze sloeg haar armen om de puber die zich waarschijnlijk dood schaamde, en drukte hem stevig tegen zich aan, ook al was ze nog geen een meter zestig en hij bijna een meter negentig. Steeds vaker herkende ze de vader in de zoon. Als klein jongetje had Matthew niet erg op zijn vader David geleken, toen die nog leefde, maar nu wel – zijn houding, zijn manier van lopen, dat handenwringen, de

rimpel in zijn voorhoofd – het sloopte haar verdediging. Dat zou natuurlijk niet zo moeten zijn. Het zou haar juist een beetje moeten troosten om de vader te zien terugkeren in de zoon, alsof toch nog iets van David het auto-ongeluk had overleefd. Maar die spookachtige herinneringen aan het verleden scheurden de wonden weer wijd open, zelfs na al die jaren, en Hester vroeg zich af of die pijn waardevol was, of die pijn beter was dan niets voelen – of dat helemaal niets meer voelen of op een zekere dag zeggen dat je ‘eroverheen was’ niet de ergste vorm van verraad was.

Dus omhelsde ze haar kleinzoon en kneep ze haar ogen stijf dicht. De puber klopte haar op de rug, bijna alsof hij haar maar even liet begaan.

‘Nana?’ Zo noemde hij haar. Nana.

‘Echt alles goed?’

‘Echt, ik ben oké.’

Matthews huid was bruiner dan die van zijn vader. Zijn moeder Laila was zwart, zodat Matthew ook zwart was, of een gekleurde man, of wat dan ook. Leeftijd was geen excuus, maar Hester, die in de zeventig was, al zei ze tegen iedereen dat ze was opgehouden te tellen toen ze negenenzestig was – toe maar, maak maar een grapje, ze had ze allemaal al gehoord – vond het moeilijk om op de hoogte te blijven van de juiste terminologie als het om wezenlijke vragen als die van de huidskleur van de mens ging.

‘Waar is je moeder?’ vroeg Hester.

‘Naar haar werk, denk ik.’

‘Wat is er aan de hand?’ vroeg Hester.

‘Een meisje bij ons op school.’

‘Wat is daarmee?’

‘Ze is zoek, Nana. Ik wil dat je helpt.’

3

‘Ze heet Naomi Pine,’ zei Matthew.

Ze zaten op de achterbank van Hesters Cadillac Escalade. Matthew was met de trein gekomen, een uur vanaf Westville, en overgestapt op het Frank Lautenberg Station in Secaucus, maar het leek Hester makkelijker en slimmer om hem met de auto terug te brengen. Ze was er al een maand lang niet meer geweest, veel te lang, en op deze manier kon ze tegelijkertijd haar bezorgde kleinzoon helpen met zijn probleem en nog even op bezoek bij hem en zijn moeder.

‘Nana?’

‘Die Naomi,’ zei Hester. Ze verdreef de idiote bespiegelingen uit haar gedachten. ‘Is dat een vriendin van je?’

Matthew haalde zijn schouders op zoals alleen pubers dat kunnen. ‘Ik ken haar al sinds we zes waren of zo.’

Geen direct antwoord, maar ze liet het gaan.

‘Hoe lang is ze al zoek?’

‘Een week of zo.’

Zes of zo, een week of zo. Hester werd er gek van – of zo, je weet wel – maar dit was niet het goede moment.

‘Heb je haar gebeld?’

‘Ik weet haar telefoonnummer niet.’

‘Is de politie naar haar op zoek?’

De puber haalde zijn schouders op.

‘Heb je met haar ouders gepraat?’

‘Ze woont bij haar vader.’

‘Heb je met haar vader gepraat?’

Hij trok een grimas alsof dat het belachelijkste was wat je je maar kon voorstellen.

‘Dus hoe weet je dan of ze niet gewoon ziek is? Of op vakantie of zo?’

Geen antwoord.

‘Waarom denk je dat ze zoek is?’

Matthew staarde alleen maar uit het raam. Tim, al jarenlang Hesters chauffeur, stuurde de Escalade over de afrit van Route 17 richting het centrum van Westville in New Jersey, minder dan vijftig kilometer van Manhattan. De Ramapo Mountains, in alle opzichten eigenlijk een deel van de Appalachen, maar dan met een eigen naam, kwamen op de achtergrond in beeld. De herinneringen borrelden op, zoals dat gaat. Ze deden pijn.

Iemand had Hester ooit eens verteld dat alle herinneringen pijn doen, en juist de goede herinneringen het meest. Nu ze ouder werd, moest Hester toegeven dat er veel waarheid in die opmerking school.

Hester en haar overleden echtgenoot Ira – het was nu zeven jaar geleden – hadden drie zonen grootgebracht in de ‘voorstad in de bergen’ zoals Westville zich liet noemen. Hun oudste zoon Jeffrey was tandarts in Los Angeles, ondertussen toe aan zijn vierde vrouw, een makelaar die Sandy heette. Sandy was de eerste die niet was begonnen als een onbehoorlijk veel jongere assistente in zijn praktijk. Hester hoopte maar dat dat een teken van vooruitgang was. Hun tweede zoon Eric werkte, net als zijn vader destijds, in de raadselachtige wereld van het geld – Hester had nooit begrepen wat haar man, en nu dus haar zoon, eigenlijk deed, anders dan hopen geld van A naar B schuiven om C mogelijk te maken. Eric en zijn vrouw Stacey hadden drie zoons, keurig om de twee jaar geboren, net als bij Hester en Ira indertijd. Het gezin was onlangs naar Raleigh in North Carolina verhuisd, want daar scheen het tegenwoordig allemaal te gebeuren.

Hun jongste zoon – en de waarheid moet gezegd, Hesters lieveling – was Matthews vader David geweest.

‘Hoe laat komt je moeder thuis?’ vroeg Hester aan Matthew.

Matthews moeder Laila werkte net als Hester voor een groot advocatenkantoor, al was Laila gespecialiseerd in familierecht. Ze had destijds in de zomermaanden stage gelopen bij Hester toen ze aan Columbia rechten studeerde. Langs die weg had ze Hesters zoon leren kennen.

Laila en David waren vrijwel meteen voor elkaar gevallen. Ze waren getrouwd en hadden een zoon gekregen die ze Matthew hadden gedoopt.

‘Ik weet het niet,’ zei Matthew. ‘Moet ik haar een appje sturen?’

‘Doe maar.’

‘Nana?’

‘Zeg het eens, jongen.’

‘Je mag niets zeggen tegen mama.’

‘Waarover?’

‘Over Naomi.’

‘Waarom niet?’

‘Gewoon, daarom niet. Goed?’

‘Oké.’

‘Beloofd?’

‘Hou op,’ zei Hester een beetje scherp omdat ze het vervelend vond dat hij haar niet meteen op haar woord vertrouwde, maar ze bond meteen in en zei veel zachter: ‘Ik beloof het. Natuurlijk beloof ik het.’

Matthew rommelde met zijn telefoon, terwijl Tim de vertrouwde bocht naar rechts maakte, daarna naar links en toen nog eens twee keer naar rechts, waarna ze een doodlopend straatje als uit een prentenboek in reden. Downing Lane. Voor hen lag het statige huis in blokhutstijl dat Hester en Ira tweeënveertig jaar geleden hadden laten bouwen. Het huis waarin ze Jeffrey, Eric en David hadden grootgebracht. Vijftien jaar geleden, toen de jongens groot waren, hadden Hester en Ira besloten dat het tijd was om weg te trekken uit Westville. Ze hielden van het huis in

de voetheuvels van de Ramapo Mountains, Ira nog meer dan Hester, want, god, Ira was een buitenman, die van vissen hield en van zwerven door de bossen, en van al die andere dingen waarvan mannen die Ira Crimstein heetten niet zouden moeten houden. Maar het was tijd voor iets anders geworden. Steden als Westville zijn bedoeld om kinderen op te voeden. Je trouwt, trekt weg uit de grote stad, je krijgt een paar baby's, staat langs de lijn bij hun sportwedstrijden en zit op de tribune bij dansvoorstellingen, je raakt geëmotioneerd bij de uitreiking van hun diploma, ze gaan het huis uit, studeren, komen in het weekend thuis en slapen een gat in de dag. Daarna houdt zelfs dat op en blijf je met zijn tweeën achter en, zo lopen de levenscycli, wordt het tijd om alles achter je te laten, het huis te verkopen aan een jong stel dat net uit de grote stad is weggetrokken en dat van plan is om met een paar baby's iets nieuws op te bouwen.

Een stad als Westville heeft je niets te bieden als je ouder wordt – en daar is niets mis mee.

Dus verhuisden Ira en Hester. Ze vonden een appartement aan Riverside Drive in de Upper West Side van Manhattan met uitzicht op de Hudson River. Ze vonden het prachtig. Bijna dertig jaar lang hadden ze als forenzen met diezelfde trein gereisd die Matthew vandaag had genomen; destijds moest je nog in Hoboken overstappen. Maar toen ze ouder werden, ervoeren ze het als een verademing om 's morgen wat later wakker te kunnen worden en na een korte wandeling, of desnoods een ritje met de ondergrondse, aan het werk te gaan.

Hester en Ira genoten er volop van om in New York zélf te wonen.

Het oude huis in Downing Lane verkochten ze uiteindelijk aan hun zoon David en diens fantastische vrouw Laila, die net hun eerste kind Matthew hadden gekregen. Hester had gedacht dat het misschien lastig voor David zou zijn om te wonen in het huis waarin hij was opgegroeid, maar David had volgehouden dat het precies de juiste plek was om zijn eigen kinderen groot te brengen. Laila en hij renoveerden het huis volledig, drukten er hun eigen stempel op en veranderden het interieur